

ЗОРЯ ГАЛІШКА.

ЛЬВОВЪ. СЕРЕДА

Ч. 17.

дня 15/27 Лютого 1850.

Выходитъ що Середы и Суботы. Цѣна для одбирающихъ въ Редакції: чверть-
рочна 1 рень. 15 кр. ср.; піврочна 2 рень. 30 кр. ср.; черезъ почты: чверть-
рочна 1 рень. 35 кр. ср.; піврочна 3 рень. 10 кр. ср.

Въ Понедѣлокъ т. є. дна 20. Лютого (4.
Марта) о 5. годинѣ въ полдніа бѣде са
засіданіе Головної Рѣской Рады.

Де що о дѣловомъ языцѣ у нась
на Руси.

При новобраніючиахъ земляхъ громад-
скіхъ паються дѣла дотичній маєткѣ двини-
того и недвижимого и іншіхъ залежностей
членовъ громады самими громадами зада-
живати. Давнійше селане въ небольничомъ
подданьстї стояли съ маєтками своями
подъ опекою доміній; ба саміи тѣшане сто-
али подъ надзоромъ краевыхъ оурадовъ и
не стѣли по своей волі справами своими
ани маєтками ордовати. Теперь громада
сельска такъ и тѣстка свободно може маєт-
комъ своимъ господарити, справами своими
закрдовати. Заведутся книги Гробитовіи, въ
котрихъ відуть вписаніи всікіи купна, про-
дахи, оуклады, договоры, довги затагненії
на Гробитѣ и пр. — Все тое нове для нась,
особливо для Рѣсінівъ, котрій давно вже пры-
сыкли дивитися, що чужій люде, чужини
тишками рудили и розправили надъ добромъ
ихъ. Нынѣ громада рѣска кожда може за-
вести всій земль свій и всіхъ справы прова-
дити, книги свои писати по рѣски — и

сподѣватися по Рѣсінахъ, що чужон вісѣды
недопустятъ до канцелярії своїй громадекон. Не одомль може тое трбно до виконання
здаватися вѣде, не оденъ Н.-Рѣсінъ може под-
шептобати вѣде: Нащо вамъ нове запроваджувати, оу вать того нѣколи не вѣвало,
авы кто по рѣски писавъ протоколы, запиты,
контракты. Такимъ хочено прикладами до-
вести, що тое може вѣти, що не дѣле давно,
бо ледки сто лѣтъ минвло, такъ по многихъ
мѣстахъ нашихъ провадили квартети со
старшиною тѣскою всѣ книги по рѣски,
рѣскимъ письмомъ. Оученые наши въ из-
вѣстно знать всѣть вѣде, що на нашій Рѣсін
не только за своюхъ князей рѣского пле-
мене т. є. до 1340 року; але и въ первихъ
вѣкахъ панована польскихъ королій тишкъ
сдѣлений, оурадовий (дѣловий) вѣвъ рѣский.
Свѣдчать о толькь многіи грамоты рѣскіи
писанії въ XIV. XV. XVI. вѣкахъ то частю
архівованій по частинѣ въ рѣкописахъ передований;
свѣдчадъ о толькь акта давній городікіхъ и
землікіхъ сдѣбъ зложениї по архівахъ и мно-
гій закутки тѣскіхъ магістратовъ. Проф.
Даниловичъ пише възвісно въ ліннікѣ Вар-
шавскому т. VI., що королевска канцелярія
частю тила бѣльше грамотъ рѣскіхъ до
видавань, такъ латинськихъ або польскихъ

(въ XV. XVI. вѣкѣ). — Вѣль вѣдомо та-
ко, какъ пѣгнѣше въ часахъ розгроенія
Польши поболи, поболи газыкъ рѣсій вы-
пирало изъ величныхъ лѣль, сѣдовъ и оура-
довъ, а на томѣсть польскій и латинскій
забоджено. Изъ XVII. вѣкомъ чимъ разъ
рѣдши стаютъ рѣсій докліента. — Синіи
консистори подѣл прїятія оуніи завергли рѣ-
шинѣ и хопилиса латини; бо изъ конца сѣ-
надцатого столѣтія мало що оуже изъ кон-
систора по рѣсіи выдавано — цѣле вѣдом-
ство отбѣвалося по латини або по польски.
— Однакже мало комѣ извѣтно, що декотрій
лѣста наші додержали твердо старожитный
обычай, стародавне сѣдоведеніе въ зарѣдахъ
своихъ — затрымали ажъ до новѣйшаго
времени газыкъ и письмо рѣсіекъ въ сконъ
мѣщевиихъ оурадахъ, въ сконъ книгахъ
мѣщикихъ, такъ що той рѣсій газыкъ за-
ховавася леди не до часось автгрійскаго
правленія. На тое доказъ даютъ наимъ слѣ-
дующій дѣлѣ квпчіи грамоты изъ книгъ
мѣщикихъ Снатинскихъ; одна зъ р. 1725 а дру-
гая зъ 1750, котрій находатся въ богоугоднѣ
старыми забытками архивѣ Старопигії-
ского Института. — Грамоты сіи изъ со-
временнен ихъ сочиненю копіи дословне и
вѣкро перепечатаніе тѣхъ подавто — щоби
показати, какъ ще недодавна проваджено та-
ко блю мѣстекъ въ Снатинѣ по рѣсіи. Га-
зыкъ чистый, народный, міній; форма досла-
дана, такъ що може оманъ и нанѣшніи писа-
рамъ гропидскимъ за образецъ дѣлового слога
сѧжити... Правописанье такожъ одностай-
не, малымъ са различає бѣ правописанью,
кого мы нынѣ во обще оуживаемъ. Отъ
и пересторога для нашихъ дѣкотрехъ ра-
дикалѣвъ въ правописанію, котрій головъ по-
платъ надъ тымъ, такъ щи выдѣмати новыи
совѣтии деси въ словенчинѣ некиданый спо-
собъ писанья, не укажающи, що такимъ но-
вакъ правописанье перервалика ниткѣ,
котра нась изъ старыхъ бытотъ народныи
баже, безъ оуваги на словопромизведеніе, на

аналогію дѣгихъ словенскихъ газыкѣвъ, безъ
взглядѣ на давніи забытки газыка изъ тыхъ
временъ, коли газыкъ нашъ тає ширшѣ про-
сторонъ, коли бѣвъ близшій себомъ кореневи;
котрѣ подсвѣхютъ простолюдина въ своніи
родномъ селѣ, и на тѣмъ лѣплатъ оутад
вѣдовъ грамматики своего роднаго за-
кѣтка называючи его народныи, простуютъ
подла своего не забѣдѣ право глаголъ або мѣ-
дробана словодно ростѣшѣ на широкомъ сло-
ванекомъ пни вѣлинѣ рѣсіого газыка, незважа-
ючи, що тымъ простованѣемъ, обрѣзованѣемъ
прешкадають взростови народнаго рѣсіого га-
зыка. Зъ дѣгомъ стороны въ сихъ грамотахъ то-
гдѣ таги побченіе въ дѣгѣ крайнѣсть впадаю-
шіи грамматикове, котрѣ такъ страшно горо-
жатся на „въ“ въ правописанью зам. „ль.“ Най
са тѣи подивлатъ, що ѿже передъ столи и двѣ-
стома лѣтъ въ минувшомъ времени не толь-
ко выговорено, але и писано „въ“: при-
значавъ, оуживавъ, садивъ. — Словомъ
сѣть сіи грамоты дѣже важній — е то новый
доказъ, що можна такимже словомъ (ши
свѣжими) рѣсіимъ хорѣмъ заразъ продолжа-
ти сѣдоведеніа по рѣсіи — такъ тое наимъ
пограничный же же давною Польшю и Воло-
шиню, же Оунію и Православнѣ городъ
Снатинъ въ жибдѣ корени доховавъ, на
которымъ нынѣ свѣжо зацеплена лѣторосль
возрастати тае.

І. Г.

* * *

I.

Дѣалоса въ Снатинѣ дна первого по праз-
дніцѣ святаго Николая Бл҃па. Рокъ гдна
аукѣ (1725) передъ славетнами панами: Фео-
доромъ Щельскимъ вѣрмитромъ, Адамомъ
Литинскимъ, Францѣшкомъ Вирвицкимъ,
Михайломъ Квзинкевичомъ Райцами, Вас-
илѣемъ Гологорцемъ, Прокопіемъ Симіонови-
чемъ славкими присажими.

Пришовши до лѣтобѣ нашихъ мѣщикихъ Сна-
тинскихъ Старозаконній Давидко Гарникъ
мѣтранъ Снатинскій признавъ міно, та-
кѡ, голомо, доброяльно, жадною зѣшаковъ

небеденый, здоровый и оумыслъ и розефакъ, такъ самъ собою, тако и именемъ малюнки скони, на имя Генѣ, и потомокъ сконихъ оуеѣхъ такъ близкихъ, тако и далекихъ, ижъ продавъ добра свои власны аѣдичніи, то есть: домъ зъ Грѣтомъ, который кѣпъ поманѣтый Гарникъ одъ небѣшика колись Ялезнѣа Грамоты и зъ садокъ на передѣстю волоискимъ за вывозомъ тежи грѣнтами зъ едной стороны цвінтарника, а зъ дрѣгомъ стороны тогожъ поманѣтого Грамоты по вѣрбѣ, которая стоитъ на тежи вѣдовѣдѣ одъ гостиныца ажъ до самого потокѣ, такъ давно мышъ вѣбавъ, продавъ вѣчными часы славетномъ п. Іанѣ Карїанови, кѣпцѣ Снатинскому, такъ ономъ самомъ, тако и малюнцѣ и потомокъ его, за сѣмъ готовыхъ гроши таларен битыхъ патнадаѣть, каждый таларъ на той часъ по золотыхъ осмѣ рахбюши, ничего собѣ на таковыхъ грѣнѣтѣ поманѣтый Гарникъ жадного добрѣ, ани права незоставбючи, вѣ цалѣ вырокъ оучинивъ, и інтромѣсіи допѣтивъ, а еслибы са хто мабѣ до таковыхъ добрѣ овѣзвати зъ кревныхъ любъ близкихъ любъ дальнихъ, теды Гарникъ обѣзаетъ у каждого права воронити и одобѣдати, записючи на добрѣ своихъ оуеѣхъ столичнѣхъ, лежачихъ, движимиыхъ и не движимиыхъ, а панъ Іанѣ на таковыхъ грѣнѣтѣ лѣбы спокойно зостававъ и вуживавъ, оутаки пожитки собѣ на нихъ привлашавъ, сады садивъ, давъ, продавъ, арендавъ, фримарчинъ. Шо для лѣпшии вѣры и пѣвности Давидко Гарникъ подпиравъ рѣкою скосю власною вѣ книгахъ нашихъ тѣскихъ Снатинскихъ и зъ женою скосю на имя Генѣю. Рокъ и днамъ вышеозначененнаго.

Басилій Грамота п. т. с.

Феодоръ Омелькій
вѣрмистръ на той-
часъ.

Адамъ Лигенскій
райца на той часъ.

(тѣсце)
печати

II.

Дѣялося вѣ Снатинѣ вѣ Четвертокъ днамъ дванадцатого Юла тѣсца близкого рокъ господна аѣн (1750) передѣ славетныи панами: Михаиломъ Романовичемъ вѣрмистромъ: Теодоромъ Омелькимъ, Баниѣмъ Радевичемъ, Ранциами, Илашемъ Калѣскимъ, Василѣмъ Гологорцемъ Лавными прилежащими.

Особиство передѣ оурдомъ и актами на-
шимъ тѣсикимъ Снатинскимъ ставши вут-
ствіа Катарина, жона колись небошика
Михаила Пастинака, тѣшанина посполѣ зъ
дѣтьми спложеными зъ тымже вѣжѣ скоп-
ить, асно, явно, голосно, добровольно, жад-
ною змылкою небедена, здорова на оумыслѣ
и розефакѣ, такъ сама черезъ себѣ, тако и
именемъ настѣпцовъ сконихъ, признала, же
продала теребижовъ своихъ по мѣжѣ три
кавалки вѣ трохъ тѣсцахъ ролѣ на три
плаги, близко единъ одъ дрѣгого. Единъ
починается одъ кадлуба зъ сторонъ обоихъ
обокъ теребижовъ кѣпленыхъ одъ Николаа
черезъ п. Іана Мерзы, а кончится на долинѣ
у теребижѣ тогожъ п. Мерзы, а дрѣга вѣката^{*)} починается одъ тогожъ теребижѣ п.
Мерзы а кончится у Томашеваго зъ единой
сторонѣ обокъ теребижѣ п. п. Грамотовъ
зъ дрѣгомъ стороны сѣголовки нашихъ тереб-
ижовъ, третій кавалокъ починается одъ
долинѣ идѣчи черезъ горѣ зъ вышшой сто-
ронѣ, а обокъ того теребижѣ п. Мерзы до
которого тѣи два кавалки починаются и
припираютъ, а зъ низшои стороны обокъ
теребижѣ Томы пасерба Ористаковаго; про-
дала славетномъ панѣ Іанѣ Мерзы тѣшанинѣ,
кѣпции и райци прошломъ за золотыхъ т.
тоблю сорокъ, такъ сѣмъ самомъ, жонѣ и
потомкомъ его вѣчными часами; кольно
коити, орати, продати и даровати, и такъ
хотѣти такъ заживати, яко одобравши сѣ-
мѣ Пастиначка выраженная для лѣпшии вѣры

^{*)} Вѣкать волоиске слово надъ Прѣтомъ
вуживане, значитъ кавалокъ.

искалилася рѣкою своею влажною въ кни-
гахъ тѣснѣхъ, а мы бурадѣ до актовъ на-
шихъ тѣснѣхъ розказали принати и записати
и екстрактъ зъ печатю тѣснou выдати под-
письючиа. Данъ рокъ вышевозначенного и дна.

Г. Грамота п. м. с.

Михаилъ Романовичъ, (тѣсто)
бюрмистръ зъ товарищи. (печати)

Боломыске. Зъ надъ Прѣта. При-
абчило ми сѧ въ нашомъ народномъ писемъ
„Зорѣ“ читати доси оуже много розправъ и
бесѣдъ трѣдолюбивыхъ родимїцквъ о поакѣ
древнѣхъ завѣтквъ нашей словесности;
тое стало ми сѧ приникою такожь загла-
нити въ честнѣй заквѣтки святыхъ нашыхъ
въ гадцѣ повитаги тоже дрѣвнобѣ-
ло, котре доси на иѣакѣ булагѣ не вѣслѣ-
вало, хотай попередже стокротне черезъ рѣки
переходило. И истинно не завѣвѣстка, во
святѣй нашѣй богатѣй въ число такого рода
книгъ. Съ восхищеніемъ повитавъ книгу,
которая не такъ своею дрѣвностю отли-
чаетъ сѧ, такъ вѣтриннымъ своимъ содержа-
ніемъ. Але недоля, же не заходилась въ цѣ-
ности; есть она безъ початквъ и конца. и
тогъ не диво, бо иѣакой ваги не имѣючи
часто перекидана, тѣскала пострадати де що
съ своей цѣлости, ба накѣть найголовнѣй-
шамъ частъ — листъ заголовный нестас, и ми-
то того буслована поизбрать вѣкъ окрѣшки,
не подолѣбеть того доказати. Здаєтъ, же
она въ давнѣхъ оуже часахъ отъ тѣкого го съ
адховного въ церковной скрыни вѣла сложена,
образецъ еи есть въ 8. великой. Она есть
богословскаго содержанія, такъ то давнѣйше
бѣжало, вѣкъ помѣшано, и право церковное,
догматическая и нравственная (моральна),
пастырска и катехетическая часть, все въ за-
галѣ покидано. Складаєтъ съ 4. частей, кож-
дамъ частъ снова дѣлить сѧ на много глаубъ.

Часть Iвѣ становитъ надка о тайнахъ.
Такъ частъ есть найбширенѣйша, во числѣ
сторонъ 238. Листовъ 6. съ початкѣ нестас,

ажъ на семъ на верхѣ есть надпись: „Об-
ще о Сакраментахъ.“ Тамъ розправляе въ
общѣ о тайнахъ, але такъ казавъемъ, въ
загалѣ тайже о всѣхъ галѣзахъ св. Богосло-
вія въ вопросахъ и отвѣткахъ, потомъ при-
ступае бывѣдовати о одинокихъ тайнахъ по
черзѣ.

Въ II. Части приходитъ вѣкѣда „О Добро-
дѣтелѣхъ богословскыхъ, Заповѣдехъ Божіихъ
и Церковныхъ.“ Таа часть розіблаетъ сѧ на
5 розрадовъ. Въ 1. розрадѣ содергава роз-
говоръ „о Вѣрѣ“, въ 2. „о Надеждѣ“, въ 3.
„о Любви“ въ 4. „о Заповѣдехъ Божіихъ.“
Тутъ застановляе сѧ надъ кождою заповѣ-
дю Божію. Я въ 5. розрадѣ есть това „о
Заповѣдехъ Церковныхъ“ такожъ въ вопросахъ
и отвѣткахъ кождача часть.

Часть III заипава въ собѣ пакъ „о Грѣ-
хахъ.“ Найперке приходитъ вѣкѣда „о Со-
вѣсти“, потомъ „о грѣхахъ и ихъ раздѣли-
нії“ въ дальшѣмъ тагъ „о грѣхахъ началь-
нѣишихъ“ потомъ „о грѣхахъ противо Сва-
томуѣ дѣхъ, и вопіюшихъ на него“ приходитъ
такожъ глава „о грѣхахъ при контрактахъ
случаемыхъ.“ числѣтъ тутъ 10 розрадовъ кон-
трактовыхъ, и съ отти походающиѣ грѣховъ.
При конци настѣпава ще глава „о грѣхахъ
чѣжихъ.“ И тымъ заключає сѧ III. часть.

Въ IV. Части товитъ „о карахъ Церков-
ныхъ.“ Она снова такъ и иинѣй части дѣлить
са на 5. главъ. Въ 1. главѣ розправляе:
„Обще о карахъ церковныхъ и ихъ рѣдѣ.“ Въ
главѣ 2. „о клатвѣ“, въ 3. „о обѣтнїи
или задержанію.“ Тутъ оуже кончить сѧ
книга, але на частѣ найшло сѧ продовженіе
оноимъ красною скорописиєю и заключае въ
собѣ 4. главѣ „о Закрѣщенїи“ и 5. главѣ „о
Ниключимѣтвѣ, Низложенїи и Низверженїи.“
На конци тонжъ главы настѣпаютъ слѣдую-
щїи слова: „иже кары тако то казненіе тем-
ницею, гриннати и прочіе, понеже оговлив-
шаго изѣбетїа нетребуютъ, но самѣ о себѣ
коемъжду изѣбетнїи, того ради о нихъ пра-
дано сдѣлъ писати.“

Въ той скорописи находитъ сѧ уже цѣломъ на концѣ „краткое побаченіе о наѣцѣ крістіанствѣ.“ Въ серединѣ и тѣль не достаетъ колька аистовъ, однако же о концѣ того краткого побаченія не може сомнѣватися, во иа послѣднѣомъ листѣ стоять рѣкъ выписаній 1752 г. рѣкъ въ которомъ там скоропись окончена, и числить уже годомъ 98. Зъ того рокѣ не можна внимати о древности тоїже книги, во въ содержанію позостаютъ слѣды, изъ которыхъ подобаетъ винити о правдивомъ вѣкѣ. Такъ на сторонѣ 134. где есть бесѣда о покутѣ и о падежахъ Епископовъ задержанныхъ, такъ авторъ повѣдѣвъ: „Сице о Діоцезії же Метрополитанской, Львовской, Галицкой, и Каменецкой преосвященномъ Архіепископомъ нашимъ всея Русии Метрополитомъ, Епископомъ же Львовскому Г. и К. падежи къ раздрѣшенію захованіе суть слѣдующіи.“

На другомъ але тѣщи на стор. 162 приходитъ навѣтъ имѧ того Метрополита. „Въ Діоцезії же Метрополитанской, Львовской, Галицкой и Каменецкой Преосвященномъ Кирѣ Атанасіемъ, Архіепископомъ противъ перехода безъ благословенія отъ класной парохи на иннію и проч. Кривоприемства постановлена есть кара бутрачена першои парохи; и не оутримана сѧ при другої.“

Заглавиавши въ шематизмѣ находимо Атанасія Шептицкого Метрополитъ всемъ Русии отъ рокѣ 1715 ажъ до 1746. Отожъ то вѣкъ, съ которогого походитъ таа книжка. Хотай лише одно столятіе минѣло, и много книгъ ровесныхъ находити сѧ ще тѣмъ, черезъ шо на дорогоцѣнности тратити може, (скажавъ бы, ктось) однакожъ той книзѣ дѣловити тебѣ не можно, во зъ содержанія може внимати, же она вѣла оучебною книгою, изъ которой наши праѣдове избывались Богословію; и дѣлано, обещанъ бы бѣло желаніемъ, абы того родѣ книги въ цѣлости повышавшися, во мнитъ ще ихъ въ достаткѣ едти въ нашей краинѣ, а може потѣши-

то, повеличаесто сѧ колись ломоть народныи, абы помѣстити ихъ въ архивъ, наи наші правники знаютъ, таѣ ихъ предки сѧ Богословію избывались въ народномъ языцѣ.

Андрей Петровичъ П.

Зъ Коломыйскаго. Дѣло возвращанности въ нашихъ сторонахъ дѣже постѣпне. Такъ въ однѣомъ селѣ громада собравши разѣ послала людей до шинкара, що винѣль сѧ зъ села. Але щожъ? Вѣйтъ взаѣмъ въ сороковцѣвъ отъ жиодвъ, та не со всѣмъ потагивъ за громадою. Свергли вѣита, и нового обрали. Тогда смильши взаѣмъ сѧ до непрошено гостя, що напротивъ коли громадскыи вѣзъ до одной газдѣвсконъ хаты шинковати горѣвкѣ. Тогда выслали новую депутацію до шинкара. Депутація таа взаѣмъ сѧ собою дуетакъ громадскій, право отъ Цѣсаря, всемилостиваго Государа нашего, въ которомъ выражено стоять, що громадѣ вѣлько кого прыйти до села, или иѣть. Вытолковавши жиодви готъ законъ громадскій, проили го, абы, понеже до громады не належитъ, дуетакъ зъ села; жиодъ не приставѣ на тое, и справа таа предложенна зетала вѣрности тѣцевони, котора надѣлати громадѣ въ правахъ всемилостивѣшимъ Цѣсаромъ наданыхъ воронити и застѣпнити сюче.

Первое Ч. „Вѣстника для Ревнійскъ агентурнекон державы“ виншило въ Вѣдню дна 7/19 с. т. Мотто носить „Соединенными силами.“ Выходитъ во Второкъ, Четверъ и Свѣтъ въ форматѣ троха менѣшѣ таѣ выходиць Галичо-рѣскій Вѣстникъ вѣ Львовѣ, але за тое на вѣломъ папери. Печатается въ типографіи Мехитаристовъ. Іако Редакторъ подпишавъ Иванъ Ф. Головацкій. Оумѣщаесто тѣль всѣпъ, которыми „Вѣстникъ“ разпочавъ дѣло: „Габрокомисальна приповѣдка нашего моло-

дого Цѣсара, которѣй на члѣвѣ сихъ часописи
стаблѣмъ, показавъ путь, кудѣ наимѣнѣ кончѣ
треба ити, що бы розчинити сильнѣ, одноли-
тѣ, народнорѣвѣю жизнѣ. Безъ неї ни Рѣни-
ни народомъ, ни Австрії державою быти не
може. — Ей одной таємъ подаковати, що
въ нынѣшнѣмъ рознобарвномъ крѣзѣ ново-
рожденной Австрії, на вздорѣ вѣакимъ пере-
понамъ, сбжено и наимъ становити осібныи,
рѣвноправній рѣкій народъ.” —

„Знакома казка о рабноапостольномъ кна-
зю нашому Владимиру Великому, который
смертельную зложенную недбою привзвавъ
скончъ авинадцать сѧнокъ, и подавши имъ
жити тоненкихъ прѣтобъ велѣль ихъ ра-
зомъ переломити. Не оупѣкъ жиidenъ. Такъ,
рече имъ оумираюшій кназъ, и съ вами:
держитеся разомъ, повинюйтесь арбгъ арбгѣ,
я жадна сила земна не одолѣє вами.”

„Тожь само состоянїе и въ Австрії: и
тѣтъ племенъ, рѣвнородныхъ силъ чи мало,
а Цѣсарь одинъ, оуставъ одинъ, рѣвноправ-
ність одна. На сей подставѣ болѣно кожадї
части взмагатися и въ силѣ рости, що бы
разомъ тимъ сильнѣишъ становити цѣлосту.
Лиши крѣпкіи члены, повинюючися одной го-
ловѣ, становлять крѣпкого тѣла.“

„Нарочно выбралисѧ сю приповѣдкѣ, и
кладеть ю на заглавїи нашего „Вѣетника“,
тако наконечнію цѣль стремлений его.“

„И наимъ Рѣнинамъ, бозѣдившимъ по дол-
гобѣкобомъ сиѣ до народного сознанїя, по-
бѣдившимъ счастливо сю роковю хвилю,
котора наша жизнь или смерть рѣшала,
трева кончѣ всѣхъ совокупити силы, щобы
перестаги разъ быти потырою арбгихъ, що-
бы на подставѣ рѣвноправности, зарученой
словомъ великоѣдшаго Цѣсара, отрѣпатися
зъ пылѣ давнаго и гавбокаго пониженїя, а
розчинивши свою питомѣ народно-рѣкюю
жизнь, статися сильнѣи огнivомъ въ крѣ-
зѣ австрійскихъ народовъ, и быти достой-
ніемъ членомъ сильной державы.“

„Нехай же наимъ всѣмъ Рѣнинамъ, галицкимъ,

угорскимъ и вѣковинскимъ, тако родными
братьямиъ одинон рѣкю матері, свѣтить
безпрестанно такъ дони такъ и надаль сїа
птиходительна звѣзда на стезѣ народного
житѧ, и веде наимъ счастливо до наконечной,
непрѣбніон цѣли! —

Громада Золотники и Боркановъ въ окрѣ-
зѣ Тернопольскомъ звѣбовазали са къ оу-
чрежденїю школы трибіальной въ Золотникахъ
до слѣдующихъ щорочныхъ датокъ, а имен-
но: Каждый газда на цѣломъ грѣнѣ жерт-
вѣ 1 зр., осімъ гарцѣвъ твердого звѣжа, и 3
околоты соломы для опаленїя школы; каждый
газда на половинѣ грѣнта 40 кр. ср., 4 гар-
цѣвъ твердого звѣжа, и 2 околоты соломы;
каждый газда на четвертинѣ грѣнта 20 кр.
ср., 2 гарцѣ твердого звѣжа и два околоты
соломы, и каждый коморникъ по 8 кр. ср.
Понеже въ Золотникахъ есть 24 газдовъ на
цѣлай грѣнѣ, 33 на половинѣ а 127 на
четвертинѣ и 6 коморниковъ, а въ Боркано-
вѣ 12 газдовъ на цѣломъ грѣнѣ, 47 на
половинѣ, а 130 на четвертинѣ и 11 комор-
никовъ отже жалованье вѣдущаго очителя
вѣде выносити бразъ съ додаткомъ 10 зр. ср. бѣ
тамочнай громады жидовской 187 зр. 16 кр.
ср., а въ звѣдѣ по оугодѣ громады 4 кор-
цѣвъ и 2 гарцѣ пшеницѣ, 10 корцѣвъ жита,
11 корцѣвъ ячмѣна, и 10 корцѣвъ гречки. Къ
опаленїю школы достарачать тїи громады що-
рочне 8 копѣ и 45 околотовъ соломы. —
Кромѣ того громады обѣщали занати са
отповѣдніемъ оумѣщенїемъ школы.

Понеже такимъ дѣломъ порядна трибіаль-
на школа въ Золотникахъ сбществовать то-
же, про тое изкалає са ей оучрежденїе, и
потребніи кроки къ ей таїкъ наиворшомъ от-
верженїю са заѣлаютъ.

Подаяючи тое помноженїе школъ сельскіхъ
до обшої вѣдомости, правительство почитав
себѣ за дожнѣсть, избавити оузнанїе заслав-
ги тихъ, коториі са причиняютъ до том
полезной цѣли. (Газ. Львов.)

По размѣрѣ катаstralнойѣ Галичина
наша съ Бѣковинею занимаетъ 15,496000 тор-
ацвъ, зъ чого 4,229,356 т. на сама лѣсы
припадає. Зъ тыхъ належать 727,145 тор. до
скарбѣ державного 449,508 т. до публичныхъ
фондшовъ, 207,480 т. до громадъ, 2,454,073
т. до приватныхъ осѣбъ а 391,150 т. есть ѿще
лѣса первобытнаго (Urwald). Зъ тыхъ лѣсовъ
выходитъ ѿ рокѣ въ перерѣзѣ 2,384,479 саж-
ней дровъ.

Розпоряженіемъ министерства скарбѣ дер-
жавного зъ дна 7. Лютого с. р. починеній
зѣтами гдѣакіи змѣны въ патентѣ стем-
пльюю зъ дна 27. Сѣчня 1840 вѣданою; зъ
розпоряженіемъ тобъ починасъ свою правню
дѣлателюеть съ днемъ 15. Марта с. р. Пѣ-
сли того розпоряженія мають всѣ докѣмента,
которыми власнѣсть недвижимыхъ рѣчей (дѣрвъ
земельныхъ, домовъ або грѣнтовъ) на кого дар-
то (дарѣнкомъ), або за отримане вынадго-
родженіе (такъ на примѣръ при спродаї, за-
мѣнѣ, и проч.) переносятса, писатися на стем-
пли 15 кр. ср.; если такаа права орда
найтизатъ, або докѣментъ писатися вѣде
по 14. Мартѣ с. р. то дѣлающіи стороны
мають заплатити належитоѣ до скарбѣ
державного, которыи выноишь $3\frac{1}{2}$ бѣа ста
вартости такои недвижимости. И пр. если
кто продав грѣнть, ѿ чго стонть за 100 зр.
срв., то заплатить 3 зр. 30 кр. срв.; если
бѣа вартъ есть 1000 зр. ср. то заплатить
належитоѣ 35 зр. ср.; если вартъ есть 10,000
ср., то належитоѣ выпадає 350 зр. ср.;
если село вартъ есть 20,000 зр. ср. то за-
платить 700 зр. ср.; если 30,000 зр. то запла-
тить 1050 зр. ср. и проч. Прошеніемъ о взы-
саніе такого права власности до книжокъ пуб-
личныхъ подлагають стемплю 15 кр. ср.; а
въ инишихъ случаахъ при интавльованіи влас-
ности и доживотнаго дужитквъ, если не оп-
латилоса бу же $3\frac{1}{2}$ бѣа ста, треба заплати-
ти належитоѣ $1\frac{1}{2}$ бѣа ста бѣа вартости
недвижимости. Отъ интавльованіа такои по-

жички, або инишихъ якихъ правъ и. п. права
вынаймѣ и проч. треба платити належитоѣ $\frac{1}{2}$
бѣа ста, т. е. бѣа ста рынѣкіи $\frac{1}{2}$
рынѣскаго, а прошеніемъ такіи подлагають
стемплю 30 кр. ср. При обоесторонныхъ у-
годахъ и. п. р. (продажи) одновѣдають обѣ стороны
за тью належитоѣ; при односторон-
ныхъ (подаркѣ) повиненъ платити той кото-
рый скорыгствъ. Змѣна зѣтала такожъ
скамъ стемплю на докѣмента (вынавши докѣ-
мента, которыми переноситъ сѧ власнѣсть
недвижимостей); а такъ треба вуживати
бѣа 15 Марта с. р. слѣдующаго стемплю
на докѣмента (скрыпта, квѣты, цепи и проч.)

	— до 20 р. — р. 3 кр. срв.
надъ	20 „ 40 „ — „ 6 „ „
„	40 „ 70 „ — „ 10 „ „
„	70 „ 100 „ — „ 15 „ „
„	100 „ 200 „ — „ 30 „ „
„	200 „ 300 „ — „ 45 „ „
„	300 „ 400 „ 1 „ — „ „
„	400 „ 800 „ 2 „ — „ „
„	800 „ 1200 „ 3 „ — „ „
„	1200 „ 1600 „ 4 „ — „ „
„	1600 „ 2000 „ 5 „ — „ „
„	2000 „ 2400 „ 6 „ — „ „
„	2400 „ 3200 „ 8 „ — „ „
„	3200 „ 4000 „ 10 „ — „ „
„	4000 „ 4800 „ 12 „ — „ „
„	4800 „ 5600 „ 14 „ — „ „
„	5600 „ 6400 „ 16 „ — „ „
„	6400 „ 7200 „ 18 „ — „ „
„	7200 „ 8000 „ 20 „ — „ „

Если докѣментъ пишеть на такю сѣмѣ ко-
тораа надъ 8000 зр. ср. взысчитъ, то кро-
мѣ стемплю на 20 зр. ср. за кожныхъ даль-
шихъ 400 зр. ср. треба 1 р. заплатити та-
кои належитоѣ до бурлѣ, который познѣѣ-
ше министерство такои принадлежащей взначи-
ти таа. На всекакъ (замѣнѣ) стемпель та-
кои подвыщеній.

— Г. Министеръ справъ внутренніхъ вы-
давъ наказъ до начальниковъ краевыдъ бѣа

Австрои Низшой и Вышшой, Сольноградъ, Тиролю, Каринтии, Краинѣ, Штиріи, Чехахъ, Морави и Шлезвѣг, авы въ тыхъ областахъ законъ громадкій въ житѣ ввести и громадатъ ще сего тѣсца зарадъ отдать, понеже также оустроеніе новыхъ бурговъ политичныхъ буже настѣнило. Дає такожъ Г. Министеръ набѣгъ, такъ си маютъ при томъ поетѣпти.

— Для Оугоръ выдается въ трохъ языкахъ, т. е. въ нѣмецкомъ, мадарскомъ и словацкомъ зборникъ законовъ краевыхъ (Landesgesetzblatt). Жичити бы належало, авы той сборникъ таавъ такожъ текеть рѣкѣй для нашихъ братий оугорскихъ, а иль выпадає Б. правительство о тобѣ просити.

— Выходящее доси въ Заграбю (Аграмъ) въ языцѣ кроацкому письмо часове „Славенскій Югъ“ здѣстало заказане черезъ Бана Блачича, а, Южно-славенскій Вѣстникъ“ (Südslavische Zeitung) отримавъ пересторогъ, авы са державъ дороги оутѣркованои. Въ Воеводинѣ Сербской однакожъ где побликованый станъ облоги, есть той вѣстникъ заказаны; такожъ оубненый здѣставъ оуетавътниковый, черезъ Бана для Крациї наданый, понеже въ тажѣ съ Славенскими Югомъ показався не достаточнымъ, а на его тѣсце наданый вѣде докладнѣйшій.

— Г. Гавличекъ, редакторъ „Народныхъ Новинъ“ не отримавъ призвolenія въ Вѣдни той вѣстникъ выдавати; чекати про тобѣситъ, ажъ такъ станъ облоги въ Празѣ оустане.

— Въ Бодни въ копальняхъ соли 19. с. т. ще не перестало горѣти; про дымъ и воздѣхъ одбрасуюшій тажко эгонъ угласити, и не надѣютъся конца передъ трома тыжнами.

— Дѣнай черезъ свой вылевъ дѣже когато народиевъ шкоды въ Австрои Низшой, а наивѣльше въ Оуграхъ коло Прешвѣтра и Радѣ. Бода тамъ ще выше взмоглиса,

такъ навѣть въ рокѣ 1745, коли наивѣльшиі бѣвъ вылевъ. Дѣже богато людей потрнтило цѣлый свѣтъ и житѣ.

— Австрои противъ Сеймови Европтико-тѣ, который Прѣсы въ цѣли отѣдованія нѣтецкимъ державамъ скликати намѣрили, протестовала и обѣвила, що на припадокъ, если бы зъ того повстали таики непокон въ Нѣмеччинѣ, напротивъ того цѣлою своею силой выстѣпти вѣла бы дожна.

— Въ спорѣ же Англіовъ и Гречіовъ хотѣла Франція ихъ погодити. Англія не прѣтила посредничества французскаго; томъ де котріи ворожатъ, що то могловы дати подѣль до збрeania спокою въ Европѣ.

— Войско россійске въ Молдавіи и Болошинѣ отрижало наказъ, авы ажъ до 10,000 до 7. Марта повернѣло назадъ до Россіи.

— Министерство справъ внутреннѣхъ тааскою власнѣю библиотекъ, которая съ книжокъ и вѣстникѣвъ складаєса. Книжокъ числить до 10,000 томовъ, и содержебе всѣ вѣстники, таики въ Вѣдни и во всѣхъ краяхъ коронныхъ выходятъ.

— Папа Римскій ще не повернѣвъ до ской столицѣ. Понеже Италіаны нападаютъ на подднничихъ французкихъ воиновъ и ихъ скрыто забивають, то французскій енеріаль давъ наказъ, авы вѣдь до поповненія торадѣ здѣбнїи орудїя подѣ карою смерти сложити. Заразъ по томъ наказъ однакожъ замордовано одного французца, але и колькохъ Италіанъ за тобѣ, що при нихъ ножи познаходжено, зѣстали розстрѣленій. Войско французскѣ перетрнтие кождого на улицы и перегратиа, чи не таас ножа або штилетѣ при себѣ.

— Дѣрь. Дворачекъ дурчукъ Редакціи „Вѣстника“ 50 р. срѣ. таико пайкъ на Рѣчинѣ въ словенскаго баю въ Вѣдни припавшю, а то не такъ донеслисто на „Матицу рѣкѣ“ але на „Дѣмъ Народный.“